

Юридик департамент
Методология бошқармасида
2022 йил “14” июль да
508 -сон билан
“РЎЙХАТГА ОЛИНГАН”

“Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ
Бошқарувининг
2022 йил “10” май даги
508 -сонли қарорига
19 -ИЛОВА

“Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ да коррупцияга қарши тартиб-таомилларнинг самарадорлигини мониторинг ва назорат қилиш Услугиёти

I. Умумий қоидалар

1. Мазкур Услугиёт “Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ (кейинги ўринларда – Банк) ички норматив ҳужжати ҳисобланади ва Банкда коррупцияга қарши курашиш бўйича белгиланган тартиб-таомилларининг самарадорлигини мониторинг ва назорат қилиш тартибини белгилайди.

2. Мазкур Услугиётда мониторинг деганда коррупцияга қарши курашиш менежмент тизимининг амал қилиши самарадорлигини баҳолаш ҳамда Банк фаолиятида коррупциявий хавф-хатарларни камайтириш мақсадида текшириш, назорат деганда танқидий ўрганиш кўринишида амалга оширилиши мумкин бўлган коррупцияга қарши курашиш тизими ҳолатининг таҳлили тушунилади.

3. Мазкур Услугиёт Ўзбекистон Республикасининг қонунчилик ҳужжатлари, “Марказий банк томонидан тижорат банкларининг ички меъёрий ҳужжатларига қўйиладиган талаблар тўғрисида”ги Низом (рўйхат рақами: 916, 2000 йил 5 апрель)га мувофиқ, шунингдек, коррупцияга қарши курашиш бўйича илғор халқаро амалиётни шу жумладан ISO 37001:2016 халқаро стандарт талабларини ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқилган.

4. Коррупцияга қарши курашиш тартиб-таомилларининг самарадорлигини мониторинг ва назорат қилиш (кейинги ўринларда – мониторинг ва назорат) Банкнинг Комплаенс-назорат департаменти томонидан амалга оширилади.

5. Мониторинг ва назоратнинг асосий мақсадлари қуйидагилар ҳисобланади:

Банк фаолиятининг коррупцияга қарши қабул қилинган талабларга мувофиқлигини текшириш;

коррупцияга қарши амалга оширилаётган чора-тадбирларнинг етарлилиги ва коррупцияга қарши тадбиқ этилган тартиб-таомилларнинг самарадорлигини баҳолаш орқали коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш;

камчиликларни аниқлаш ва уларни бартараф этиш орқали Банкнинг коррупцияга қарши мувофиқлаштириш тизимини такомиллаштириш;

Банкнинг коррупцияга қарши ички меъёрий ҳужжатлари ва тартиб-таомилларига риоя қилинишини таҳлил қилиш;

Банк фаолиятида коррупция хавф-хатарлар индикаторларини аниқлаш;

манфаатлар тўқнашувини ўз вақтида аниқлаш ва тартибга солишга қаратилган чора-тадбирларнинг амалга оширилишини таҳлил қилиш;

Банкнинг коррупция хавф-хатарларини камайитишга қаратилган бошқа тартиб-таомилларининг бажарилмаганлигини аниқлаш;

Банкда аввалги ўтказилган мониторинг натижалари ва коррупцияга қарши курашиш тартиб-таомиллари, хизмат текширувлари, ички аудит текширувлари, бошқа назорат чоралари ва улар доирасида тақдим этилган тавсияларга риоя қилиниши, шунингдек, коррупцияга қарши курашиш режасида тасдиқланган бошқа тадбирларнинг амалга оширилишини назорат қилиш.

6. Ушбу Тартиб мақсадларида қуйидаги асосий тушунчалардан фойдаланилади:

бизнес-ҳамкор – Банк бизнес алоқалари мавжуд бўлган ёки уларни ўрнатишни режалаштирган ташқи томон;

коррупциявий ҳаракатлар – ходим томонидан бевосита ёки билвосита шахсан ёки учинчи шахслар орқали пора берувчи манфаатлари йўлида ҳаракат ёки ҳаракатсизлик учун моддий манфаатдор бўлиши, шу жумладан пул, қимматбаҳо қоғоз, бошқа кўринишдаги мулк ва мулкый ҳуқуқлар, мулкый ҳарактердаги хизматлар олиш, талаб қилиш, ундириш, таклиф қилиш ёки бериш, пора бериш ва/ёки олиш ёки бунда воситачилик қилишда, расмийтчиликларни соддалаштириш учун тўловлар ундириш (пора олиш) ва бошқа ноқонуний мақсадларда ўз хизмат вазифаларидан ноқонуний фойдаланиш;

коррупция – шахснинг ўз мансаб ёки хизмат мавқеидан шахсий манфаатларини ёхуд ўзга шахсларнинг манфаатларини кўзлаб моддий ёки номоддий наф олиш мақсадида қонунга ҳилоф равишда фойдаланиши, худди шунингдек бундай нафни қонунга ҳилоф равишда тақдим этиш;

коррупцияга қарши курашиш тизими – коррупциявий ҳаракатларнинг, Ўзбекистон Республикасининг коррупцияга қарши курашиш соҳасидаги қонунчилиги ва Банкнинг коррупцияга қарши курашиш масалаларига доир ички ҳужжатлари бузилишининг олдини олиш, Банк ходимлари томонидан ўз фаолиятини профессионал ва ҳуқ-атвор жиҳатдан юксак даражада амалга оширилишини таъминлаш бўйича комплекс чора-тадбирлар;

релевант хабар – Банкдаги коррупциявий ҳаракатлар ва (ёки) манфаатлар тўқнашуви ҳақидаги ахборотдан иборат бўлган ахборот;

ходим – Банк билан меҳнат муносабатларига киришган шахс.

II. Мониторинг ва назорат ўтказиш йўналишлари ва тадбирлари

7. Қуйидаги асосий йўналишлар бўйича коррупцияга қарши **мониторинг** ўтказилади:

коррупцияга қарши тизимининг актуаллиги ва унинг қонунчилик талаблари, шу жумладан, халқаро стандартлар талабларига мувофиқлиги мониторинги;

оммавий ахборот воситаларида Банк ходимларининг ёки унинг бизнес-ҳамкорларининг коррупциявий ҳаракатлари тўғрисидаги ахборот мавжудлиги мониторинги;

Банк ходимларининг коррупцияга қарши асосий тамойил ва талаблардан хабардорлиги мониторинги.

8. Коррупцияга қарши тизимнинг **назорати** қуйидаги йўналишлар бўйича амалга оширилади:

коррупцияга қарши дастурлар, йўл хариталари ижроси устидан назорат;

Банкдаги коррупцияга қарши талаблар ва тартиб-таомилларга риоя этилиши устидан назорат.

III. Коррупцияга қарши тизим мониторингини ўтказиш тартиби

9. Коррупцияга қарши курашиш тизимининг актуаллиги ва унинг қонунчилик талаблари, шу жумладан, халқаро стандартлар талабларига мувофиқлиги мониторинги Комплаенс-назорат департаменти томонидан доимий равишда Ўзбекистон Республикасининг коррупцияга қарши курашга оид қонунчилиги (масалан, Ўзбекистон Республикаси коррупцияга қарши курашиш Миллий кенгаши қарорлари, Коррупцияга қарши курашиш агентлигининг кўрсатмалари, халқаро ва чет эл ташкилотлари тавсиялари) кузатиб бориш йўли билан амалга оширилади.

Бунда, зарурат туғилганда Комплаенс-назорат департаменти мониторинг яқунлари бўйича Банкдаги коррупцияга қарши тизимини такомиллаштириш, ички меъёрий ҳужжатларни ўзгартириш ёки янги ҳужжатлар, чора-тадбирлар лойиҳасини ишлаб чиқади ва тасдиқлаш учун Банк раҳбарига киритади.

10. Оммавий ахборот воситаларида Банк ходимларининг коррупциявий ҳаракатлари тўғрисидаги ахборот мавжудлиги мониторинги, Банк ахборот хизмати томонидан доимий равишда оммавий ахборот воситалари ва ижтимоий тармоқларни кузатиш орқали амалга оширилади.

Мониторинг натижасида ходимга алоқадор релевант хабар аниқланганда Банкдаги ходимларининг коррупциявий ҳаракатлари ва одоб-ахлоқ қоидаларини бузиш ҳолатлари устидан хизмат текширувлари ўтказиш бўйича ички идоравий ҳужжатда белгиланган тартибда ҳаракат қилинади.

11. Банк ходимларининг асосий коррупцияга қарши тамойиллар ва талаблар тўғрисида хабардорлигини текшириш Комплаенс-назорат департаменти томонидан ярим йилда бир марта амалга оширилади.

Ходимларнинг хабардорлиги мазкур Тартибга 1-иловада келтирилган ходимларининг коррупцияга қарши тамойиллар ва талаблардан хабардорлигини текшириш тизимида мувофиқ ўтказилиб, қуйидагиларни ўз ичига олади:

Банк ходимларининг текширувда иштирокини аниқлаш Банкнинг турли тузилмаларидан турли лавозимларни эгаллаган ходим (ҳар бир таркибий бўлинмадан камида битта ходим);

коррупцияга қарши курашиш тамойиллари ва Банк талабларига мувофиқ саволлар рўйхатини тузиш (вазиятли топшириқлар – кейсларни ечиш билан, саволларнинг минимал сони 10 та, тест, очиқ саволлар ёки бошқа шаклда тузилиши мумкин);

жавоб/ечимларни тақдим қилиш учун танланган ходимларга назорат саволларини юбориш;

натижаларни таҳлил қилиш ва коррупцияга қарши курашиш талаблари ва тартиб-таомилларини тушуниш ва уларга риоя қилишдаги қийинчиликларни ходимлар билан муҳокама қилиш.

12. Ўтказилган мониторинг ва унинг натижалари тўғрисидаги ахборот 2-иловага мувофиқ шаклда журналга киритилади.

IV. Коррупцияга қарши тизимнинг назоратини амалга ошириш

13. Банкнинг коррупцияга қарши дастурлар, йўл хариталари ижроси устидан назорат коррупцияга қарши кураш тизимининг ҳолати тўғрисидаги ҳисоботни шакллантириш ва тақдим этиш бўйича ички ҳужжатга мувофиқ ҳисобот тузиш давомида амалга оширилади.

14. Банк томонидан коррупцияга қарши курашиш бўйича талаблар ва тартиб-тамоилларга риоя этилиши устидан назорат банкнинг коррупцияга қарши курашиш тизими (КҚКМТ)нинг ҳар бир жараёни бўйича белгиланган самарадорлик кўрсаткичларига мувофиқ амалга оширилади.

15. Кўрсаткичларни йиғиш, баҳолаш ва таҳлил қилиш даврийлиги ва масъул шахслари Банкнинг КҚКМТ жараёнлари учун тасдиқланган кўрсаткичлар ва самарадорлик мезонларига мувофиқ белгиланади.

16. Самарадорлик кўрсаткичлари Банкнинг КҚКМТ жараёни раҳбарлари томонидан ишлаб чиқилади. Шу билан бирга, мезонлар ва кўрсаткичларнинг ўзи жараёнлар раҳбарлари ва Комплаенс-назорат департаменти директорининг таклифига биноан Банк бошқаруви Раиси томонидан янгиланиши ва тасдиқланиши мумкин.

17. КҚКМТ жараёнларининг самарадорлиги тўғрисидаги маълумотлар 3-илова шаклида тақдим этилади.

V. Якуний қоидалар

18. Мониторинг ва назорат якунлари бўйича ишлаб чиқилган тавсиялар Банкнинг коррупцияга қарши курашиш йўл харитасига киритилади.

19. Мониторинг ва назорат якунлари бўйича ишлаб чиқилган тавсияларни бажариш, амалга оширилган ишлар ҳақида Комплаенс-назорат департаментига тегишли маълумотлар тақдим этилиши учун Банк таркибий бўлинмалари раҳбарлари шахсан жавобгардир.

Киритилди:

Комплаенс-назорат
департаменти директори

Ж.Юсупов

Келишилди:

Риск менежмент департаменти директори

З.Усманов

Юридик департамент
Методология бошқармаси бошлиғи

С.Рахматуллаев

“Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ да коррупцияга қарши
 тартиб-таомилларнинг самарадорлигини мониторинг
 ва назорат қилиш Тартиби”га
 1-Илова

“Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ ходимларининг коррупцияга қарши
 тамойиллар ва талаблардан хабардорлигини текшириш
 ТИЗИМИ

Т/р	Текширув йўналиши	Текширув тадбирлари
1.	Банк ходимларига одоб-ахлоқ қоидаларига, коррупцияга қарши тамойиллар ва талабларга риоя қилиш масалалари бўйича тренинглар (онлайн, офлайн) ўтказилишининг мониторинги	Тренинглар мунтазамлиги, уларни мазмуни ва қатнашувчи шахслар қисми бўйича ички талабларга риоя қилинишини назорат қилиш.
2.	Коррупцияга қарши курашиш тамойиллари ва тартиб-таомиллар талабларини билишини текшириш	Банк ходимлари томонидан коррупцияга қарши курашиш тренинглари доирасида ўтказиладиган тест ёки бошқа назорат тадбирларидан ўтишлари натижаларининг тахлили; Ходимларни коррупцияга қарши сиёсат билан имзо қўйдирилган ҳолда мажбурий тарзда таништирилганлигини текшириш; Ходимларни коррупцияга қарши сиёсат ва тартиб-таомилларнинг билишини танлов асосида текшириш: а) текширувда қатнашиш учун Банка ходимларини танлов асосида аниқлаш (сўровда қатнашадиган ходимларнинг энг кам сони – Банкда турли таркибий бўлинмалардан турли лавозимларни эгаллаб турган кишилар сони – 6 нафар); б) ички хужжатларда кўрсатилган коррупцияга қарши талаблар ва нормалар бўйича (муайян вазиятда вазифа – кейсларни ҳал қилиш билан) саволлар рўйхатини тузиш (саволларнинг энг кам сони 10 та, улар тест форматида, очик саволлар шаклида ёки бошқача усулда тузилиши мумкин); в) жавоблар/қарорларни тақдим қилишлари учун танлаб олинган ходимларга назорат саволларини юбориш; г) натижаларни таҳлил қилиш ва ходимлар билан коррупцияга қарши талаблар ва тартиб-таомилларни тушунишда қийинчиликларни муҳокама қилиш.

“Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ да коррупцияга қарши
 тартиб-таомилларнинг самарадорлигини мониторинг
 ва назорат қилиш Тартиби” га
 2-Илова

“Ўзсаноатқурилишбанк” АТБда коррупцияга қарши тартиб-таомилларнинг
 самарадорлигини мониторинг ва назорат қилиш
 ЖУРНАЛИ

Т/р	Мониторинг / тадбир тури	Чора-тадбирларни мониторинг қилиш даврийлиги (ҳар ой/ ҳар чорақда/ҳар ярим йилда)	Мониторинг / назоратни ўтказиш санаси	Кузатувни тафсилоти	Коррупцияга қарши курашиш тизимини тўғрилаш чоралари	Масъул ижрочи	Тўғриланадиган чора- тадбирларнинг ижро муддати	Ижро ҳолати
Коррупцияга қарши курашиш тизимининг етарлигини баҳолаш								
1.	Коррупцияга қарши тизим тизимининг актуаллиги ва унинг қонунчилик талаблари, шу жумладан, ҳалқаро стандартлар талабларига мувофиқлиги мониторинги	Ҳар ой						
Коррупцияга қарши курашиш самарадорлигини баҳолаш								
2.	ОАВ мониторинги	Ҳар ой						
3.	Банк ходимларининг коррупцияга қарши асосий тамайил ва талаблардан хабардорлиги мониторинги	Ҳар ярим йилда						
4.	Коррупцияга қарши дастурлар, йўл хариталари ижроси устидан назорат	Ҳар чорақда						
5.	Банкдаги коррупцияга қарши талаблар ва тартиб-таомилларга риоя этилиши устидан назорат	Ҳар чорақда						

“Ўзсаноатқурилишбанк” АТБ да коррупцияга қарши
тартиб-таомилларнинг самарадорлигини мониторинг
ва назорат қилиш Тартиби”га
З-Илова

Т.р	Самарадорлик кўрсаткичи ва унинг хисоблаш услубиёти	Самарадорлик кўрсаткичи мезонлари		<u>Даврийликни</u> <u>кўрсатиш</u> давр учун амалдаги маълумотлар	Маълумот тўплаш учун жавобгар шахс	Таҳлил қилиш учун жавобгар шахс
		Мақсад	Чегара			
1. КҚҚМТни РЕЖАЛАШТИРИШ						
1.1.						
1.2.						
2. КҚҚМТ ТАЛАБЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ ВА ТАЪМИНЛАШ						
2.1.						
2.2.						
3. КҚҚМТни МОНИТОРИНГ ҚИЛИШ ВА БАҲО БЕРИШ						
3.1.						
3.2.						
4. КҚҚМТ ФАОЛИЯТИНИ ТАҲЛИЛ ҚИЛИШ ВА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ						
4.1.						
4.2.						